

ИСПИТУВАЊЕ НА ОРГАНИЗИРАНОСТА НА ГОВОРОТ И МИСЛОВНИТЕ ОПЕРАЦИИ КАЈ ДЕЦАТА СО ГОВОРНИ ПОТЕШКОТИИ

Силвана А. ФИЛИПОВА

Завод за рехабилитација на слух, говор и глас-Скопје

Силвана А. Филипова ја одбрани својата докторска дисертација на 24.01.2007 година на Институтот за дефектологија при Филозофскиот факултет Универзитет „Св. Кирил и Методиј“–Скопје пред комисијата во состав: проф. д-р Драгослав Копачев, проф. д-р Зора Јачова и проф. д-р Горан Ајдински, проф. д-р Олга Шкарик и доц. д-р Горица Левенска.

Резиме

Предмет на истражувањето се организираноста на говорот и мисловните операции кај децата со говорни потешкотии.

Цел на истражувањето е да се утврди поврзаноста помеѓу организираноста на говорот и мисловните операции.

Задача на истражувањето е да се утврди организираноста на говорот и мисловните операции.

Според дефинираните проблеми и цели на истражувањето поставени се следниве хипотези:

H₁. Постои поврзаност помеѓу возраста и организираноста на говорот–со порастот на возраста се очекува подобрување на организираноста на говорот.

H₂. Постои поврзаност помеѓу возраста и мисловните операции–со порастот на возраста се очекува мисловните операции да бидат подобри.

H₃. Постои поврзаност помеѓу видот и тежината на говорното нарушување и организираноста на говорот–се очекува организираноста на говорот да биде полоша, доколку видот и тежината на говорното нарушување е потешко.

Адреса за сепаратите:

Силвана А. ФИЛИПОВА

Завод за рехабилитација на слух, говор и глас
Белградска 15, 1000 Скопје, Република Македонија
e-mail: filipovasilvana@yahoo.com

EXAMINING THE ORGANIZATION OF SPEECH AND THINKING OPERATIONS IN CHILDREN WITH SPEECH DIFFICULTIES

Silvana A. FILIPOVA

Institute for Rehabilitation of Hearing, Speech and Voice-Skopje

Silvana A. Filipova defended her doctoral thesis on January 24th, 2007 at the Institute for Special Education and Rehabilitation at the Faculty of Philosophy, University “Ss Cyril and Methodius”-Skopje before the commission consisted of: Prof. Dr. Dragoslav Kopachev, Prof. Dr. Zora Jachova, Prof. Dr. Goran Ajdinski, Prof. Dr. Olga Shkarikj and Ass. Prof. Dr. Gorica Levenska.

Abstract

The subject of the research is the organization of speech and the thinking operations in children with speech difficulties.

The aim of the research is to establish the connection between the organization of speech and the thinking operations

The tasks of the research is to establish the organization of speech and the thinking operations.

According to the defined problems and goals of the research, the following hypotheses have been set:

H₁. There is a connection between the age and the organization of speech: with the growing of age improvement of the organization of speech is expected.

H₂. There is a connection between the age and the thinking operations: with the growing of age it is expected the thinking operations to improve.

H₃. There is a connection between the type and the degree of disorder and the organization of speech: it is expected the organization of speech to be worse if the type and the degree of the speech disorder is harder.

Address requests for reprint to:

Silvana A. FILIPOVA

Institute for Rehabilitation of Hearing, Speech and Voice
Belgradska 15, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
e-mail: filipovasilvana@yahoo.com

H₄. Постои поврзаност помеѓу видот и тежината на говорното нарушување и мисловните операции—се очекува дека мисловните операции ќе бидат полоши, доколку видот и тежината на говорното нарушување е потешко.

H₅. Се очекува организираноста на говорот кај децата со говорни потешкотии да биде тесно поврзана со мисловните операции.

Врз основа на анализата на добиените резултати од истражувањето може да ги донесеме следниве заклучоци:

1. Со порастот на возраста се подобрува и организираноста на говорот.
2. Со порастот на возраста се подобруваат и резултатите на задачите за испитување на мисловните операции.
3. Постои поврзаност помеѓу видот и тежината на говорното нарушување и организираноста на говорот.
4. Постои поврзаност помеѓу видот и тежината на говорното нарушување и резултатите на задачите за испитување на мисловните операции.
5. Организираноста на говорот кај децата со говорни потешкотии е тесно поврзана со мисловните операции.

Индексни зборови: *Организираност на говорот, артикулација, вербална продукција, синтакса, семантика, вербално помнење, мисловни операции, конзервација, серијација, класификација.*

H₄. There is a connection between the type and degree of speech disorder and the thinking operations: it is expected that the thinking operations will be worse if the type and degree of speech disorder is harder.

H₅. It is expected that the organization of speech, at children with speech difficulties to be narrowly linked with the thinking operations.

Based on the analysis of the achieved results of the research we can conclude the following:

1. With the growing of age the organization of speech is improved.
2. With the growing of age the results of the tasks for examining the operations of thinking are improved.
3. There is a connection between the type and the degree of the speech disorder and the organization of speech.
4. There is a connection between the type and the degree of the speech disorder and results of the tasks for examining the thinking operations.
5. The organization of speech, in the children with speech difficulties is narrowly linked with the thinking operations.

Index terms: *Organization of speech, articulation, verbal production, syntax, semantics, verbal memory, thinking operations, conservation, serialization, classification.*